

Hogeschool PXL

RAPPORT KWALITEITSTOETS 2

professionele Bachelor in het communicatiemanagement

14 en 15 oktober 2019

INLEIDING

Dit rapport geeft de beschouwingen, oordelen en aanbevelingen weer van de kwaliteitstoets 2 van de opleiding communicatiemanagement (180 SP | EQF 6) van Hogeschool PXL. Deze kwaliteitstoets is erop gericht de opleiding te ondersteunen bij de kwaliteitsborging en -verbetering en kadert in het ruimere instellingsbreed kwaliteitszorgbeleid van de hogeschool.

De opleiding communicatiemanagement, met afstudeerrichtingen Public Relations en Voorlichting en Commerciële Communicatie, die ressorteert onder het departement Media & Tourism werd op 14 en 15 oktober 2019 bezocht door een team van onafhankelijke experts. De commissie werd als volgt samengesteld;

- Ton Kallenberg; audit- en onderwijsdeskundige – voorzitter
- Pascale Cox; werkvelddeskundige – lid
- Jurgen Thysmans; werkvelddeskundige – lid
- Agath Desmet; student – lid

Dieter Cortvriendt, beleidsadviseur kwaliteitszorg van VLUHR KZ was secretaris van de commissie.

De commissie legde naast het door de instelling bepaalde kwaliteitskenmerk 8 'gerealiseerd eindniveau' en het door de opleiding gekozen kwaliteitskenmerk 4 'curriculum' de focus op kwaliteitskenmerken 2 'competentieprofiel' en 7 'personeel'.

Dit rapport bestaat uit 3 delen; algemene beschouwingen over de opleiding, de oordelen per kwaliteitskenmerk (KK) en een lijst van aanbevelingen.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

De Bachelor communicatiemanagement heeft zich goed voorbereid op de kwaliteitstoets 2 en stelde de commissie de nodige informatie ter beschikking zodat deze zich adequaat kon voorbereiden op het bezoek. De commissie bestudeerde tevens voor het bezoek een tiental bachelorproeven en stageverslagen. Bij aanvang van het bezoek gaf de opleiding een presentatie die erg werd gesmaakt door de commissie. De commissie heeft tijdens het bezoek constructieve gesprekken gevoerd met verschillende geledingen: opleidingsmanagement, studenten (junior-collega's), lectoren, alumni en werkveldvertegenwoordigers. Deze gesprekken vormden een goede aanvulling op het bestudeerde materiaal en stelden de commissie in staat om een uitspraak te doen over de geselecteerde kwaliteitskenmerken: KK 2, KK 4, KK 7 en KK 8 en over de onderwijskwaliteit van de Bachelor in het communicatiemanagement van Hogeschool PXL.

De opleiding, zo stelt de commissie vast, leidt op tot breed georiënteerde communicatieprofessionals die zich richten op het ontwikkelen, plannen en uitvoeren van het communicatiebeleid van diverse organisaties. De opleiding, zoals ook van een professionele bachelor verwacht kan worden, legt de focus op het realiseren van praktische competenties en levert afgestudeerden af die direct inzetbaar zijn. De commissie meent dat de X-factor van de Hogeschool PXL binnen de opleiding - zowel extrinsiek als intrinsiek - goed doorleefd is, wat zich ook vertaalt in het competentieprofiel (dat zich situeert op de vereisten hieromtrent).

Het curriculum is doordacht opgezet qua samenhang en de inhoud en sluiten goed aan bij het competentieprofiel. De link met de PXL-leerlijnen is aanwezig maar kan nog explicieter gemaakt worden. De taalvakken worden als zwaar ervaren maar zijn in de ogen van de commissie onontbeerlijk

voor een opleiding communicatiemanagement. Grote nadruk ligt op praktijkgerichte en authentieke leeractiviteiten die de studenten maximale ontwikkelingskansen bieden. En hoewel het curriculum eerder generalistisch van aard is, laat het de studenten toe om zich stapsgewijs te specialiseren, dit bijvoorbeeld door middel van *masterclasses*. De verwevenheid tussen theorie en praktijk, toch kenmerkend voor het instellingsbreed onderwijsconcept, kan volgens de commissie echter nog verder uitgekristalliseerd worden. Belangrijker echter is dat de opleiding moet verzekeren dat alle studenten alle vooropgezette competenties in de diepte kunnen realiseren. De opleiding dient te overwegen om in het laatste trajectjaar de studenten geen evenement meer te laten uitvoeren in het kader van hun bachelorproef, zodat alle te verwerven competenties in de diepte gerealiseerd kunnen worden. Dat vele studenten een internationale ervaring opdoen en de volwassenheid tonen om hier weloverwogen keuzes in te maken, zijn een grote plus.

De commissie constateerde tijdens het bezoek dat het managementteam en lectorenkorps erg gedreven zijn. De persoonlijke, laagdrempelige aanpak van de lectoren wordt door de studenten als positief ervaren. De begeleiding is goed uitgebouwd. De commissie heeft wel vragen bij de intensiteit van de begeleiding, en dan vooral wat betreft de werkdruk die dit met zich meebrengt. De professionalisering van de lectoren verdient blijvende aandacht.

De eindwerken, en dan in het bijzonder de stageverslagen en bachelorproeven voldoen aan de vereisten die de opleiding zelf voorop zet, maar worden gekenmerkt door een grote variatie, zowel qua opzet, inhoud, taal als niveau. Dit kan verholpen worden door bijvoorbeeld de leerlijn onderzoekend handelen verder uit te bouwen.

Het werkveld is zeer tevreden over de afgestudeerden. De opleiding levert 'doeners' af die hun metier kennen en bij een ruime waaier van organisaties een carrière kunnen uitbouwen. Dat de studenten zich klaar voelen voor de arbeidsmarkt en over een grote maturiteit beschikken, illustreren dit.

OORDELEN PER KWALITEITSKENMERK

KK2 Competentieprofiel

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 2 'competentieprofiel' behaalt.

Het competentieprofiel van de opleiding is vormgegeven in een OLR. Het OLR kent een grote overlap met het DLR waarmee het voldoet aan vereisten van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De opleidingsspecifieke invulling blijft al bij al beperkt en richt zich op de maatschappelijke context. Het idee van *Bildung* - zoals ook vooruitgeschoven door de lectoren - is de commissie erg genegen. Dit kan het startpunt vormen om het OLR verder te specificeren.

De commissie meent dat het competentieprofiel van de opleiding goed aansluit bij de X-factor. De X-factor is sterk geïnternaliseerd door de verschillende geledingen. Dit blijkt onder meer uit de grote verwevenheid van de opleiding met het werkveld, wat de praktijkgerichtheid van de opleiding accentueert. De commissie meent wel dat de kaders die doelen op de te realiseren competenties gestroomlijnd kunnen worden en nog meer kunnen aansluiten bij de instellingsbrede beleidskeuzes, zoals de X-factor en de leerlijnen.

De opleiding kent een sterke regionale positie. Het strekt tot aanbeveling om een meer diverse set van werkveldvertegenwoordigers te betrekken. In deze context kan bijvoorbeeld een dialoog opgezet worden rondom *21st Century Skills* en het competentieprofiel aan te vullen met *Digital Literacy*.

KK4 Curriculum

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 4 'curriculum' behaalt.

Het curriculum vertoont een duidelijke horizontale en verticale samenhang. Het curriculum, zo stelt de commissie, is een doordachte concretisering van het competentieprofiel, en hoewel het eerder generalistisch van aard is, biedt het voldoende ruimte voor specialisatie. Het eerste trajectjaar is eerder theoretisch, maar stelselmatig wordt het curriculum meer 'hands on', met nadrukkelijke inbreng van het werkveld. De PXL-brede leerlijnen zijn geïntegreerd in het curriculum maar kunnen nog beter uitgedragen worden door de opleiding.

Het curriculum beslaat 5 fundamenteën: Taal, Maatschappelijk kader, Communicatiekader, Technieken en tools en Authentiek kader. De inhoud en situeren zich op het vooropgestelde niveau, zijn uitdagend en spelen in op nieuwe trends, zoals belevingscommunicatie, wat nodig is in een snel veranderende communicatiesector. De taalvakken vormen een aanzienlijk deel van het curriculum en worden door vele studenten als zwaar ervaren, maar zijn onontbeerlijk voor een opleiding communicatiemanagement. De vele authentieke leeractiviteiten in samenwerking met bijvoorbeeld event- en reclamebureaus vormen de spil van de opleiding, wat de studenten ten zeerste appreciëren. Vele van deze activiteiten worden in groep uitgevoerd en stimuleren de ondernemingszin en de samenwerkingsgerichtheid van de studenten. De opleiding dient dit teamwork echter voldoende te faciliteren: zoals vlotte internettoegang en voldoende werkplekken.

Hoewel de studenten een coherent leertraject doorlopen, stelt de commissie vast dat de studenten een aantal competenties (zoals onderzoeksvaardigheden en een correct taalgebruik) in mindere mate weten te realiseren, dit omdat ze ook in het laatste trajectjaar in het kader van hun bachelorproef voor een evenement kunnen opteren. De commissie vraagt de opleiding om meer richting te geven aan het leertraject van de studenten opdat alle competenties afdoende gerealiseerd worden door alle studenten.

Het *mobility window* wordt door de opleiding gerealiseerd. Doorheen het gehele curriculum is er aandacht voor de internationale context, dit mede door korte buitenlandse projecten en verblijven.

KK7 Personeel

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 7 'personeel' behaalt.

Het lectorenkorps telt een 25-tal koppen en er worden veel gastlectoren en -sprekers betrokken bij het onderwijs. Het lectorenteam is gekwalificeerd, complementair en ge(em)passioneerd. Ze treden op als eenheid en besteden veel aandacht aan het welzijn van de studenten en brengen het communicatievak vanaf dag één over. De lectoren onderhouden intensieve contacten met het werkveld. Sommigen staan met beide voeten in de praktijk.

De commissie stelde vast dat de lectoren erg aanspreekbaar zijn en dat de begeleiding erg intensief is. Het aantal lectoren is aan de maat, maar laat – gegeven de intensieve begeleiding – beperkte ruimte voor verdere individuele ontplooiing. De commissie vraagt dan ook de werkdruk te bewaken.

Professionalisering moet een aandachtspunt blijven, zowel inzake het domein van het communicatiemanagement als didactische en pedagogische aspecten. In dit kader vraagt de commissie het lectorenkorps om nauwgezet uitdagingen op te blijven volgen om zo een duidelijke visie op het communicatiemanagement en de opleiding blijvend te ontwikkelen, hiertoe kan ze bijvoorbeeld een leergemeenschap met het werkveld opzetten.

KK8 Gerealiseerd eindniveau

De commissie oordeelt dat de opleiding kwaliteitskenmerk 8 'gerealiseerd eindniveau' behaalt.

De commissie heeft een selectie van bachelorproeven en stageverslagen bestudeerd. Deze vertrekken alle vanuit een praktisch vraagstuk, voldoen aan de door de opleiding vooropgestelde eisen, maar zijn echter van wisselende kwaliteit.

Wat de bachelorproef betreft zijn de academische competenties broos, zoals het correct kunnen hanteren van de gekozen methoden, modellen of kaders. Ook dient er nog meer diepgang in de (vakinhoudelijke en toegepaste wetenschappelijke) literatuur beoogd te worden. De verdere ontwikkeling van de leerlijn onderzoekend handelen (bijvoorbeeld door een scriptie seminar) kan soelaas bieden.

Wat de stageverslagen betreft is er in vergelijking met de bachelorproeven een grotere mate van zelfreflectie te bespeuren, maar ontbreekt de terugkoppeling met de theorie weleens. Meer integratie tussen theorie en praktijk dringt zich op. De opdrachten zijn erg zinvol, maar de opleiding dient na te gaan of het niet opportuun is om de rapportage van het stagewerk in een andere format te gieten.

Voor zowel bachelorproef als stageverslag geldt dat de werken gekenmerkt worden door vele slordigheden inzake taalgebruik. De commissie wil de opleiding aansporen om hier blijvend aandacht aan te besteden. Taal is immers 'key' voor een opleiding communicatiemanagement.

De commissie besluit dat het gerealiseerd niveau behaald wordt, maar dat de opleiding er nog meer moet over waken dat alle studenten over dezelfde 'competentie-lat' springen. Een analyse van de invulling, positie en waarde van de afstudeerwerken dringt zich daarom op.

De opleiding levert direct inzetbare afgestudeerden af die erg gewild zijn op de arbeidsmarkt en vele opdrachten aankunnen. De werkveldvertegenwoordigers lieten duidelijk verstaan dat ze de brede focus van de opleiding erg waarderen en dat ze ook mee de richting van de opleiding kunnen bepalen. De commissie constateerde wel dat de vertegenwoordiging van het werkveld eerder regionaal en informeel is. De opleiding heeft een sterke regionale positie, doch moet ook haar diploma landelijk uitdragen.

AANBEVELINGEN

- De opleiding dient na te gaan of de notie *Bildung* een startpunt kan zijn voor het verder specificeren van het opleidingsprofiel.
- De opleiding dient te onderzoeken hoe de kaders die doelen op de te realiseren competenties gestroomlijnd kunnen worden en nog meer aansluiting kunnen vinden bij de instellingsbrede beleidskeuzes.
- De opleiding dient een meer diverse set van werkveldvertegenwoordigers te betrekken en in deze context een dialoog op te zetten rondom *21st Century Skills* (en andere ontwikkelingen in het werkveld).
- De opleiding dient het teamwork dat de studenten moeten verrichten beter te faciliteren: zoals vlotte internettoegang en voldoende werkplekken.
- De opleiding dient meer richting te geven aan het leertraject van de studenten opdat alle competenties afdoende gerealiseerd kunnen worden.

- De opleiding dient de werkdruk van de lectoren te bewaken en te garanderen dat zij voldoende ruimte krijgen om zich verder individueel te ontplooiën.
- De opleiding dient nauwgezet uitdagingen op te volgen om zo een duidelijke visie op het communicatiemanagement en de opleiding blijvend te ontwikkelen, hiertoe kan ze bijvoorbeeld een leergemeenschap opzetten.
- De opleiding dient na te gaan hoe ze de leerlijn 'onderzoekend handelen' verder kan ontwikkelen in het curriculum.
- De opleiding dient in het kader van de stage de integratie tussen theorie en praktijk beter te bewaken.
- De opleiding dient na te gaan of het niet opportuun is om de rapportage van het stagewerk in een andere format te gieten.
- De opleiding moet blijvend aandacht besteden aan correct taalgebruik.
- De opleiding dient er voor te zorgen dat alle studenten over dezelfde 'competentie-lat' springen. Een analyse van de invulling, positie en waarde van de afstudeerwerken dringt zich daarom op.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Ton Kallenberg (voorzitter)

Hoofd Onderwijs en Studentenzaken Universiteit Leiden

Pascale Cox (werkvelddeskundige)

Marketing Manager SBS Skill Builders

Jurgen Thysmans (werkvelddeskundige)

PR & Digital Marketing Director Huawei Consumer business Group

Agath Desmet (student)

Trajectschijf 3 Communicatiemanagement Howest